

Bergen, 05.11.15

Til prestene i Bjørgvin

En orientering om Bispemøtets vedtak om likekjønnede ekteskap

Gode medarbeidere!

Etter at Bispemøtet fattet sitt siste vedtak om likekjønnet ekteskap, registrerer jeg at dette blir møtt både med takknemlighet og med kritikk. Jeg har derfor behov for å redegjøre for mine beveggrunner for å være med på dette vedtaket, som for øvrig vedlegges brevet.

Mitt utgangspunkt for å medvirke til vedtaket er dobbel:

- Et enstemmig Bispemøte og et nesten enstemmig Kirkemøte har allerede beskrevet uenigheten om likekjønnet ekteskap slik at den ikke behøver å splitte det gudstjenestelige og sakramentale fellesskapet i vår kirke.
- Når Kirkemøtet nå ved demokratisk valg har fått et nytt flertall, tar jeg dette til etterretning. Jeg innser at den nye forståelsen av ekteskapet vil få et liturgisk uttrykk og en kirkelig praksis, selv om jeg med min forståelse av ekteskapet ikke ønsker en slik utvikling.

Det er avgjørende for min tilslutning til Bispemøtets vedtak at et samlet bispekollegium går inn for at likekjønnede og ulikekjønnede par ikke skal vies etter samme liturgi, men at det skal utarbeides nye liturgier for likekjønnede. De liturgiene vi allerede har for kirkelig ekteskapsinngåelse og forbønn for borgerlig inngått ekteskap mellom kvinne og mann, skal bli stående. Dermed har kirken fortsatt liturgiske ordninger som både gjennom valg av skriftord og forklarende ledd gir tydelig uttrykk for den klassiske forståelsen av ekteskapet.

Presters allerede etablerte frihet til å velge om man vil vie og forrette forbønns handlinger for likekjønnede, eller la være, fastholdes. Bispemøtet ønsker også at andre kirkelige ansatte skal få samme valgfrihet. For meg er det viktig at Bispemøtet snakker om «frihet til å velge» og ikke om «reservasjonsrett». Mens ordet «reservasjon» signaliserer at den som reserverer seg står for et unntak, så markerer «frihet til å velge» at det handler om to likeverdige syn.

Når disse nye liturgiske ordningene vedtas av Kirkemøtet, er det Bispemøtets oppfatning at de skal gjøres gjeldende i hele vår kirke. Dette skjer i samsvar med kirkeretten. Noen har foreslått at her burde den lokale menighet i menighetsmøter selv kunne bestemme hvorvidt liturgiene skal tas i bruk. Jeg mener en slik ordning ville åpne for stor uro og turbulens lokalt både i menighetene og i media. Den enkelte prests holdning til likekjønnede ekteskap ville da ganske sikkert bli gjenstand for enda større oppmerksomhet, og trolig også press fra ulike hold. Slike forhold er etter min vurdering ikke noe å trakte etter.

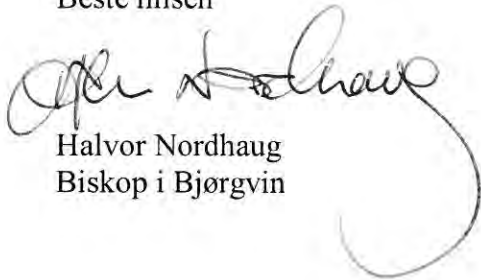
Jeg erkjenner at den løsning Bispemøtet har kommet fram til, ikke er uten problemer. Dette er et omforent vedtak som er styrt av et ønske om å bygge fellesskap og ikke splittelse i kirken. Da har begge parter måttet gi og ta.

Noen synes å mene at vi biskoper med et tradisjonelt syn på ekteskapet ikke skulle uttale at vi tar Kirkemøtets nye flertall til etterretning. Men hva godt ville komme ut av det? Vi hadde uansett fått nye liturgier for likekjønnet ekteskap. Nå har vi gjennom det omforente vedtaket sikret at et enstemmig Bispemøte går inn for to liturgier i stedet for én. Det er etter min vurdering ingen liten sak.

Bispemøtet har gjennom sitt vedtak lagt grunnlaget for en prosess fram mot Kirkemøtet i april 2016. Jeg håper vi i denne tiden vil oppleve en åpen og konstruktiv samtale der vi kan ha respekt for hverandres overbevisning og erkjenne at det også finnes argumenter for det motsatte syn av vårt eget.

Jeg ønsker dere alt godt, og Guds velsignelse og medvind i tjenesten!

Beste hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Halvor Nordhaug'. The signature is fluid and cursive, with a large loop at the end.

Halvor Nordhaug
Biskop i Bjørgvin

Vedtak fra Bispemøtet, 30.10.15

Sak BM 37/15

KIRKEMØTET 2016

Bispemøtet har i brev til Kirkerådet av 16. september 2015 bedt om at det forberedes en sak om adgang til kirkelig vigsel for likekjønnede par, jf sak BM 30/15, vedtatt i Bispemøtet 14. september. Brevet ble også lagt frem muntlig av preses under Kirkerådets møte 16.-18. september. Kirkerådet gjorde deretter et vedtak om at saken skal settes på den foreløpige sakslisten. Endelig formulering av sakstittel blir fastsatt på Kirkerådets møte 3.-5. desember.

Etter høstens kirkevalg er det grunn til å tro at det vil være et flertall i Kirkemøtet for å innføre en liturgi for kirkelig vigsel av likekjønnede par. Samtidig er det ulike syn på dette spørsmålet i kirken. En utfordring for kirkelig ledelse er derfor å finne en vei fremover som tar tilbørlig hensyn til både flertall og mindretall.

Bispemøtet ønsker å bidra til at det på neste Kirkemøte kan fremmes forslag til vedtak som i størst mulig grad kan virke samlende. Et slikt vedtak må bygge på erkjennelsen av at det til tross for omfattende utredninger av sakskomplekset foreligger ulike syn på dette spørsmålet. Ytterligere teologiske utredninger vil neppe endre på dette forholdet, og ansees derfor heller ikke som nødvendig.

Bispemøtets læreuttalelse i sak BM 16/13 beskriver det teologiske grunnlaget for ulike posisjoner.

Frem mot Kirkemøtet og under Kirkemøtet må det arbeides fram en vedtakstekst som i størst mulig grad kan virke samlende.

VEDTAK:

Bispemøtet vil bidra til at Kirkemøtet kan gjøre et mest mulig samlende vedtak, og vil derfor foreslå at Kirkemøtet gjør et vedtak langs disse linjer:

1. Kirkemøtet erkjenner at spørsmålet om homofilt samliv og vigsel av likekjønnede par er en sak som Den norske kirke etter lange samtaler og flere utredninger ikke har lyktes å enes om.
2. Kirkemøtet viser til tidligere vedtak som understreker at uenighet i dette spørsmålet teologisk bedømt ikke er av en slik karakter at det gudstjenestelige og sakramentale fellesskapet i Den norske kirke må brytes. Begge syn på likekjønnet ekteskap kan gis rom og komme til uttrykk i kirkens praksis.
3. Et flertall i Kirkemøtet mener at det i tillegg til dagens liturgier for ekteskap og forbønn for borgerlig inngått ekteskap mellom kvinne og mann, må utarbeides tilsvarende liturgier både for ekteskapsinngåelse mellom likekjønnede og forbønn for borgerlig inngått likekjønnet ekteskap.
4. Et mindretall i Kirkemøtet ønsker ikke kirkelig vigsel av likekjønnede par fordi det strider mot deres forståelse av ekteskapet. Disse tar likevel til etterretning både Kirkemøtets sammensetning og at slike liturgier derfor vil bli utarbeidet og implementert.
5. Kirkemøtet forutsetter at liturgi for inngåelse av ekteskap og forbønn for borgerlig inngått ekteskap mellom likekjønnede innføres som ordinære liturgiske ordninger. Disse gjøres gjeldende i hele Den norske kirke slik at alle kirkens medlemmer får inngå ekteskap i sin lokale kirke.
6. Kirkemøtet fastslår at prester har frihet til å velge om de vil foreta vigsel av likekjønnede par eller forbønn for borgerlig inngått ekteskap mellom likekjønnede. Andre kirkelig ansatte bør også ha en tilsvarende mulighet til ikke å medvirke.